

POLÍTICA EDITORIAL: CUADERNOS METODOLÓGICOS

En compliment de les funcions establertes per l'article 3 de la Llei 39/1995 de 19 de desembre, el Departament de Publicacions i Foment de la Investigació del CIS desenvolupa una intensa activitat editorial a fi de difondre les investigacions més rellevants que es realitzen àmbit de les ciències socials, així com de promoure l'explotació de les dades que genera la institució per contribuir a un millor coneixement de la societat espanyola.

Aquesta activitat es realitza anualment segons el Programa editorial aprovat per Ordre del Ministeri de la Presidència, Relacions amb les Corts i la Memòria Democràtica i contempla la publicació de prop de 20 títols d'obres monogràfiques i quatre números de la *Revista Española de Investigaciones Sociológicas* (REIS) a l'any, a més a més del Catàleg de Publicacions, la Memòria d'Activitats del CIS i l'Anuari. Entre elles, les corresponents a la col·lecció *Cuadernos Metodológicos*.

Pràcticament la totalitat d'aquest catàleg es publica en espanyol, a excepció de la REIS l'edició de la qual és bilingüe (espanyol/anglès) amb l'objectiu d'augmentar-ne la difusió i per tant l'impacte acadèmic. Tot això té lloc mitjançant un procés de col·laboració estreta amb la comunitat docent i investigadora espanyola i internacional, que es basa en els objectius següents: transparència dels processos editorials, extensió de la visibilitat, internacionalització de les publicacions i consolidació del nivell de qualitat científica.

Per aconseguir aquests fins, el CIS desenvolupa la seva activitat editorial amb les directrius següents:

1. profundament, extensió i aplicació sistemàtica de criteris clars i explícits d'avaluació i revisió dels manuscrits que arriben al CIS per a la seva possible publicació a les diferents col·leccions de llibres i a la *Revista Española de Investigaciones Sociológicas* (REIS). De fet, les publicacions del CIS compleixen els criteris de qualitat establerts per l'ANECA, la CNEAI i l'ANEP.
2. Augment de la visibilitat i impacte de totes les publicacions del CIS mitjançant la seva incorporació a bases de dades internacionals i a plataformes electròniques i
3. repositoris nacionals i internacionals de publicacions periòdiques d'alt valor acadèmic.

TEMÀTICA I ABAST DE LA COL·LECCIÓ

L'objectiu de la col·lecció *Cuadernos Metodológicos* és donar suport a la investigació social en llengua espanyola, contribuint a la seva qualitat metodològica mitjançant la difusió de breus monografies sobre tècniques de recerca i anàlisi de dades. La seva línia editorial cobreix tres àrees fonamentals: la investigació mitjançant enquestes, les tècniques d'anàlisi estadística de dades i la recollida i anàlisi de dades qualitatives. A més, recull aportacions metodològiques a la investigació amb dades que són, per la seva temàtica, de característiques especials, així com algunes eines teòriques i metodològiques considerades molt útils a la investigació empírica. Això la conforma com una col·lecció coherent que manté un ampli pluralisme metodològic.

a seva gran acollida, tant a Espanya com a Llatinoamèrica, la converteix és una de les col·leccions de suport a la investigació social més importants en llengua espanyola, cosa que impulsa el CIS a donar suport encara més a la seva internacionalització.

Des dels seus inicis, el 1991, s'han publicat 61 títols. La seva gran acceptació ha impulsat la reedició o la reimpressió de prop de la meitat dels seus títols. Entre els temes abordats durant els cinc darrers anys es troben: *Encuestas de seguridad ciudadana*; *Big Data para científicos sociales*; *Internet como modo de administración de encuestas*; *Investigación cualitativa en salud*; *Análisis Cualitativo Comparado (QCA)* o *El paquete estadístico R*, entre d'altres.

Cuadernos Metodológicos ha estat guardonada per la Unió d'Editorials Universitàries Espanyoles (UNE) amb el Premi Nacional d'Edició Universitària 2009, en ser considerada pel jurat com "la col·lecció més important de metodologia sociològica al món hispànic".

CRITERIS EDITORIALS DE PUBLICACIÓ

Els factors en què es fonamenten les decisions sobre l'acceptació-rebuig dels manuscrits en aquesta col·lecció són els següents: rellevància, claredat a l'exposició, qualitat metodològica, originalitat, presentació i estil.

PROCÉS EDITORIAL DELS MANUSCRITS

Tots els manuscrits segueixen un procés de selecció idèntic, sota la conducció d'un mateix Consell Editorial, que respon a criteris de qualitat estrictes i fonamenta sempre les seves decisions en avaluadors externs al CIS.

El procés de selecció es desenvolupa seguint el procediment descrit a continuació:

1. Un cop rebut el manuscrit original, el Departament de Publicacions del CIS n'acusa el rebut (preferentment per correu electrònic), sense detriment que es torni a sol·licitar a l'autor que esmeni errors de format o presentació o que se cenyeixi als requeriments detallats a les Instruccions als Autors.
2. Després de la recepció, els tècnics del Departament de Publicacions procedeixen a revisar el manuscrit per assegurar-ne l'anonimització. Per tal de garantir la imparcialitat en l'avaluació dels treballs, s'eliminen o modifiquen els elements del manuscrit que puguin donar lloc a una identificació directa dels autors (nom, referències explícites a les obres, agraïments, etc.) o

indirecta (fonamentalment detalls biogràfics/professionals dels autors que, amb escàs esforç, possibilitin la seva identificació). En qualsevol cas, el personal responsable vetlla perquè el seu impacte en el manuscrit resulti mínim i no n'alteri la coherència. La presentació de manuscrits implica l'acceptació dels autors d'aquestes possibles modificacions, realitzades exclusivament per al procés d'avaluació.

3. Tot seguit, s'efectua una primera valoració o selecció prèvia. Es comprova l'adequació del manuscrit a l'àmbit temàtic de la col·lecció i la qualitat general.
4. S'exclouen aquells treballs el contingut dels quals sigui aliè a la sociologia, a la ciència política o a ciències socials afins, així com els que no tinguin l'estructura d'un text acadèmic o científic. Els autors de treballs que no superin aquesta selecció rebran notificació de tal circumstància.
5. Revisió per part d'avaluadors externs: cada manuscrit que superi la selecció prèvia s'envia a dos especialistes, aliens al Consell Editorial i al Centre d'Investigacions Sociològiques, perquè en facin l'avaluació. Aquests avaluadors emeten un informe motivat sobre la qualitat científica del manuscrit i la conveniència o no de publicar-lo, que és pres en consideració. Els avaluadors disposen de dos mesos per lliurar els seus informes, les formes dels quals han de ser respectuoses i constructives.
6. Quan s'estima necessari, es recorre a un tercer avaluador extern en cas que les dues avaluacions descrites al punt anterior resultin obertament discrepants.
7. Es pot deliberar i adoptar decisions a través de mitjans telemàtics. Almenys una vegada a l'any el Consell Editorial es reuneix presencialment en ple, i hi ha d'assistir la meitat més un dels seus membres.
8. S'adopta una decisió final en vista de les avaluacions externes. S'adopten quatre tipus de decisions: a) aprovar el manuscrit per publicar-lo, tal com està o amb petites modificacions; b) proposar a l'autor/a, editor o compilador una revisió del mateix com a condició per a la publicació; c) rebutjar-ne la publicació, però destacant-ne les potencialitats i proposant a l'autor/a, editor o compilador una reelaboració del manuscrit. D'aquesta manera, si s'elabora una nova versió seguint les indicacions rebudes, el manuscrit es pot sotmetre a un procediment abreujat d'avaluació (no haurà de tornar a passar pel filtre previ del consell i només s'envia a un avaluador extern). Tot això, sense cap garantia sobre la seva publicació; d) rebutjar-ne la publicació sense invitació a la reelaboració del manuscrit.
9. Els informes dels avaluadors externs són enviats als autors juntament amb la comunicació motivada de la decisió final.
10. Els autors, editors o compiladors dels manuscrits que són sotmesos a revisió per a la seva publicació disposaran de dues setmanes per comunicar si accedeixen a fer aquestes modificacions en el sentit proposat pel Consell Editorial, així com el termini en què es comprometen a lliurar la versió revisada que, en cap cas, serà superior als tres mesos. El manuscrit, un cop revisat, s'envia novament a consejo.editorial_libros@cis.es acompanyat d'una memòria explicativa dels canvis realitzats. Si s'estima que les modificacions introduïdes es corresponen amb allò sol·licitat, el manuscrit es considerarà aprovat per a la seva publicació.

11. A l'autor, editor o compilador que hagi presentat per avaluar un volum en llengua anglesa se li pot requerir que faci una revisió d'estil com a condició per publicar-la eventualment. Aquesta revisió l'haurà de fer un traductor nadiu, assumint-ne els costos l'autor/a.

RETS D'EDICIÓ, EXPLOTACIÓ, REPRODUCCIÓ I COMUNICACIÓ

Amb caràcter previ a la producció editorial de l'obra, el coordinador/s durà a terme la cessió al CIS, mitjançant la signatura del contracte d'edició corresponent, dels drets de reproducció, distribució i venda de l'obra col·lectiva, amb caràcter d'exclusivitat, per a la seva explotació comercial en qualsevol llengua i en tots els països del món. Aquest contracte, que tindrà una durada de 15 anys, contemplarà l'edició de l'obra en format de llibre en paper, incloent totes les modalitats que el llibre pot revestir, així com en qualsevol altre suport magnètic, òptic, digital, i qualssevol altres modalitats d'edició existents que es poguessin considerar convenients perquè el CIS dugui a terme una millor promoció, difusió i venda de l'obra.

Així mateix, el coordinador/s cedirà en exclusiva al CIS el dret de reproducció per a digitalització de l'obra col·lectiva, allotjament, descàrrega, etc. i el dret de comunicació pública, per a difusió i explotació de l'obra a través d'Intranets, Internet, incloses llibreries virtuals i qualsevol portal que decideixi l'Organisme, mitjançant la posada a disposició dels internautes per a consulta *en línia* del seu contingut —total o parcial d'almenys el 20 per cent de l'obra— i el seu extracte, per a la seva impressió en paper i/o per a la seva descàrrega i arxiu, tot això en els termes i condicions que constin a la web on estigui allotjada l'obra, i sense detriment dels drets econòmics, que si escau, es generin a favor del coordinador i estan recollits en el contracte esmentat. La cessió de drets que conté aquesta clàusula inclou la facultat del CIS d'explotar l'obra en arxiu digital (e-book) en qualsevol de les formes, mitjans i modalitats que la tecnologia permet, entre d'altres i a títol enunciatiu però no limitatiu, plataformes basades a Internet, PCs, portàtils, tablets, PDAs, telèfons mòbils i qualsevol altre dispositiu digital adequat per a aquest fi.

En especial, queda l'Editor facultat per escanejar l'obra i convertir-la a format electrònic, emmagatzemar-la en qualsevol servidor propi o aliè, indexar-ne el contingut, extractar l'obra i copiar, reproduir, mostrar, explotar, utilitzar, comunicar i posar l'obra a disposició del públic, totalment o parcialment.

Igualment, el CIS permetrà al coordinador/s o autors participants a l'obra col·lectiva l'autoarxiu del seu treball en repositoris institucionals o temàtics, sempre que se sol·liciti prèviament per escrit a l'Organisme i no impliqui la totalitat de l'obra.